

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/22/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3711214830
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3711214830.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a členiek JUDr. Gabriely Janákovovej a JUDr. Eriky Zajacovej vo veci starostlivosti o maloletého U. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A. N., dieťa rodičov V. S., bytom A. XXX/XX-X, A. N. a M. F., trvale bytom C. XXX, U., t. č. S. S. v X. R., o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 18. januára 2012, č. k. 7P/96/2011-22 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh otca na zníženie výživného. V rozhodnutí konštatoval, že otec sa podaným návrhom domáhal zníženia výživného na maloletého U. zo sumy 100 eur na minimálnu finančnú čiastku od 24.11.2011 tvrdiac, že od uvedenej doby sa nachádza vo výkone trestu v X. O. Z. R. a nakoľko je bez akéhokoľvek finančného príjmu, nie je schopný si vyživovaciu povinnosť plniť v naposledy súdom upravenej výške. Po vykonanom dokazovaní súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti nie je dôvodný. Z predložených dôkazov mal za preukázané, že výživné na mal. U. bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05.09.2011, č. k. 6P 6/2011-48 na sumu 100 eur mesačne od 01.09.2011, pričom od tejto úpravy výživného nedošlo na strane mal. U., ani na strane jeho matky k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala novú úpravu výživného. Je síce pravdou, že otec je od 24.10.2011 vo výkone trestu odňatia slobody, kde nie je zaradený do pracovného pomeru, a je teda bez akéhokoľvek finančného príjmu, avšak túto nepriaznivú finančnú situáciu si otec privodil vlastným zavinením, pretože 10 rokov si voči mal. U. neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, v dôsledku čoho mu bol uložený trest odňatia slobody, ktorý v súčasnej dobe vykonáva. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1, 3, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Z obsahu jeho odvolania vyplýva, že žiada, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil tak, že jeho návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti vyhovie. V odvolaní opätovne poukázal na to, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde nemá žiaden finančný príjem. Okrem vyživovacej povinnosti na mal. U., na ktorého má platiť výživné vo výške 100 eur, má ešte vyživovaciu povinnosť na dcéru O. O. vo výške 165 eur. Vzhľadom k jeho zlej finančnej situácii, vzniknutému dlhu 2.400 eur a tomu, že sa momentálne nachádza vo výkone trestu a že nemôže ovplyvniť, či bude mať počas výkonu trestu vôbec nejaký príjem, bude mu narastať dlh na výživnom mesačne o 265 eur, čo za rok predstavuje sumu 3.180 eur. Preto považoval rozhodnutie okresného súdu za likvidačné.

Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdiť ako vecne správny. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností /či už na strane oprávneného alebo povinného/, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Rozumieme ňou takú zmenu v pomeroch subjektov právneho vzťahu, ktorá výrazne ovplyvňuje ich majetkové pomery a príjmy, resp. výdavky na potreby.

V prípade, ak súd zistí významnú zmenu v pomeroch rodičov alebo detí, zmení existujúcu úpravu výživného, a to v rozsahu, ktorý zodpovedá kritériám ust. § 62, resp. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že okresný súd v predmetnej veci riadne zistil skutkový stav, nebol dôvod na opakovanie už vykonaného dokazovania /§ 213 ods. 3 O.s.p./, ani na jeho doplnenie podľa ust. § 213 ods. 4, 5 O. s. p. Z obsahu spisu vyplýva, že vyživovacia povinnosť k maloletému bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05.09.2011, č. k. 6P 6/2011-48, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.10.2011 tak, že súd otcovi zvýšil výživné na mal. U. zo sumy 1.000,- Sk na 100 eur mesačne od 01.09.2011. V uvedenom čase bol mal. U. žiakom X. ročníka Z. C. S. v A.. Matka maloletého bola nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny A. N. ako uchádzačka o zamestnanie, bez nároku na poberanie podpory v nezamestnanosti a dávok v hmotnej núdzi. Pracovala príležitostne na dohodu o vykonaní práce s priemerným mesačným zárobkom cca 100 eur. Finančne ju podporovali jej rodičia, ktorí sú dôchodcovia. V uvedenom konaní, kde bol odporca zastúpený opatrovníkom, sa pomery otca súdu zistiť nepodarilo. Rozhodnutie o zvýšení vyživovacej povinnosti súd prvého stupňa odôvodnil tým, že bola preukázaná podstatná zmena pomerov, a to najmä na strane mal. U., ako aj na strane jeho matky.

V súčasnej dobe je mal. U. naďalej žiakom X. ročníka Z. C. S. v A.. Žije v spoločnej domácnosti s matkou a svojím dospelým bratom V. S., ktorý dennou formou navštevuje S. R. S. A. N.. Matka je naďalej nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v A. N. ako uchádzačka o zamestnanie. Je bez akéhokoľvek finančného príjmu. Otec maloletého bol trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10.05.2011, č. k. 1T 47/2011-64, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.08.2011, uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, 3, písm. b/, c/ Trestného zákona pre neplnenie si vyživovacej povinnosti na mal. U., za spáchanie ktorého prečinu mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní XX O. nepodmienečne. Od 24.11.2011 sa otec maloletého nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, s predpokladaným koncom trestu 24.09.2013. Vo výkone trestu odňatia slobody nie je pracovne zaradený.

Pri posudzovaní, či a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pri určení vyživovacej povinnosti, uvedených v ust. § 62 Zákona o rodine. Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov /ust. § 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine/, s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa /ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine/. Pri určení vyživovacej povinnosti oboch rodičov sa vychádza z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z nich, pričom na uvedené skutočnosti treba prihliadnúť aj z hľadiska kritérií potenciality príjmov /§ 75/, t. j. či sa povinný nevzdal bez dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, resp. či neberie na seba neprimerané majetkové riziká.

Podľa záverov aplikačnej praxe sa má v zmysle potenciality posudzovať prípadný výkon trestu odňatia slobody za trestný čin zanedbania povinnej výživy, keď sa vychádza z toho, že práve výkon trestu z tohto dôvodu by nemal byť pre páchatel'a výhodou.

V predmetnej veci bolo z vykonaného dokazovania zistené, že vyživovacia povinnosť k mal. U. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05.09.2011, č. k. 6P 6/2011-48, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.10.2011 tak, že otcovi bola zvýšená vyživovacia povinnosť na mal. U. zo sumy 1.000,-- Sk na 100 eur mesačne. V uvedenom konaní pomery otca zistené neboli, nakoľko pobyt otca sa súdu nepodarilo zistiť. Skutočnosť, či pomery otca odôvodňovali takéto zvýšenie vyživovacej povinnosti, odvolací súd v tomto konaní preskúmať nemôže, pretože by to znamenalo neprípustnú revíziu už právoplatne skončeného predchádzajúceho konania.

Možno sa preto zaoberať iba tým, či od uvedenej poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane otca takým spôsobom, ktorá by odôvodňovala zníženie naposledy určenej vyživovacej povinnosti. Z vykonaného dokazovania takúto zmenu pomerov na strane otca nemožno konštatovať, keďže tak, ako už bolo uvedené, skutočnosť, že je otec vo výkone trestu odňatia slobody práve pre trestný čin zanedbania povinnej výživy, nemôže byť pre páchatel'a výhodou a preto nemožno prihliadať k tomu, že otec detí v súčasnosti nedosahuje vo výkone trestu odňatia slobody žiaden príjem z dôvodu, že nie je pracovne zaradený. Je nepochybné, že otec si svoju súčasnú situáciu zaviniť sám úmyselnou trestnou činnosťou, ktorá nemôže byť na ťarchu plnenia si zákonnej povinnosti voči svojim deťom.

Z uvedených dôvodov rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol, považoval odvolací súd za správne, preto ho podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.